

# TİRE EKONOMİK RAPORU 2021



## Tire'nin Doğal Coğrafi Yapısı

Tire, İzmir iline bağlı bir ilçedir. İzmir il merkezinin 80 km güneydoğusunda yer almaktadır. Tire ilçesi, güneyden Aydın Dağları'nın bir bölümünü oluşturan Güme Dağı ile çevrelenirken, ilçe topraklarının kuzey yarısı Küçük Menderes Havzası'na dâhil olmaktadır. Tire'nin yer şekilleri, dağlık alanlar, dağların yamaç bölümleri, birikinti yelpazeleri (konileri) ve ova tabanı olmak üzere dört ana birime ayrılmaktadır. İlçenin güneyinde yer alan dağlık alanlar Aydın Dağları'nın batı uzantılarıdır. En yüksek kesimler, Dibekçi köyü kuzeydoğusunda, Çaloluk Tepe (1615 m) ve İmambaba Tepe (1648 m)'dir. Tire ilçe merkezini güneyden Güme (Küme) Dağı kuşatır. Kentin ilk kuruluş yeri, Güme (Küme) Dağı'nın kuzey yamaçlarıdır. Kent, Küçük Menderes ve kollarının taşkınlarından ve bunun sonucu oluşan sıtma tehlikesinden korunmak ve dışarıdan gelebilecek saldırılara karşı kendini koruyabilmek amacıyla, birikinti konilerinin üst bölümlerinde ve Güme Dağı'nın yamaçlarında kurulmuştur. Tire Ovası, ilçe yüzölçümünün büyük bir bölümünü kaplamaktadır. Doğu-batı yönünde uzanan ova taban suyu bakımından çok zengindir.

## Tire'nin Kentsel ve Kırsal Özellikleri

Tire, 2021 yılına göre 86758 nüfuslu bir ilçedir. Tire'nin kırsal nüfusu 64 kırsal yerleşmede yaşamaktadır ve bunların 40'ı orman köyü, 24'ü dağ köyüdür. Bir başka sınıflandırma, etek-yamaç köyleri (% 70), tepelik ve dağlık alanlardaki köyler (% 30) şeklinde yapılabilir. Tire ilçesinde Aydın Dağları'nın güney yamaçlarda kurulan yerleşmelerin hemen hepsi, eğimin az olduğu yerlerde ve vadi içlerinde, yükseltisi en fazla 750 m. ye kadar olan kısımlarda kurulmuşlardır. Daha yüksek alanlar, daha çok yaz aylarında yaz tarımı ve yaylacılık faaliyetleri amacıyla kullanılmaktadır.

## Tire Ekonomisi

Günümüzde Tire ekonomisi tarım, ticaret ve sanayiye dayanmaktadır. Tarım ürünleri başta süt hayvancılığı olmak üzere, zeytin, incir, ceviz, kestane, karadut, buğday, arpa, tütün, pamuk ve her türlü meyve, sebzedden oluşmaktadır.

Tire'deki sanayi ve ticaret faaliyetleri de çoğunlukla tarım ürünlerine dayanmaktadır. Sanayi kuruluşlarının büyük bir kısmı tarım ürünlerini işlemektedirler. Konserve fabrikaları, süt ve süt ürünleri tesisleri, tarım makinesi fabrikaları, zeytinyağı üretim tesisleri, et ve et ürünleri imalathaneleri akla gelen ilk örneklerdir.

Öte yandan Tire ekonomisi, Organize Sanayi Bölgesi ile son yıllarda hızlı bir gelişim ile yüzünü sanayi ürünlerine çevirmiştir. Sigara, tıbbi malzeme, ağaç ürünleri, makine ve gıda gibi sektörlerde üretilen ürünler Türkiye'nin ve dünyanın pek çok yerine pazarlanmaktadır.

## Tire'de Tarım ve Hayvancılık

Tire ekonomisinin gücünü tarımsal potansiyeli teşkil eder. Çiftçisi bilinçli üretim yapar ve modern teknik ve tarım yöntemlerini kullanır. Tire, sahip olduğu coğrafi özellikler nedeniyle tarımsal üretim ve hayvancılık açısından ayrıcalıklı ve avantajlıdır

Ilıman iklimin etkin olduğu Tire'de polikültür tarım yapılmaktadır. Tire, muz, fındık ve çay dışında her türlü kültür bitkisi tarımının da yapılabildiği bir ekolojiye sahiptir. Bunun yanı sıra sahip olduğu coğrafi özellikler nedeniyle aynı araziden yılda üç ürün alınabilmesi de mümkün olmaktadır. İlçe nüfusunun %80'i tarımdan gelir elde temektedir.

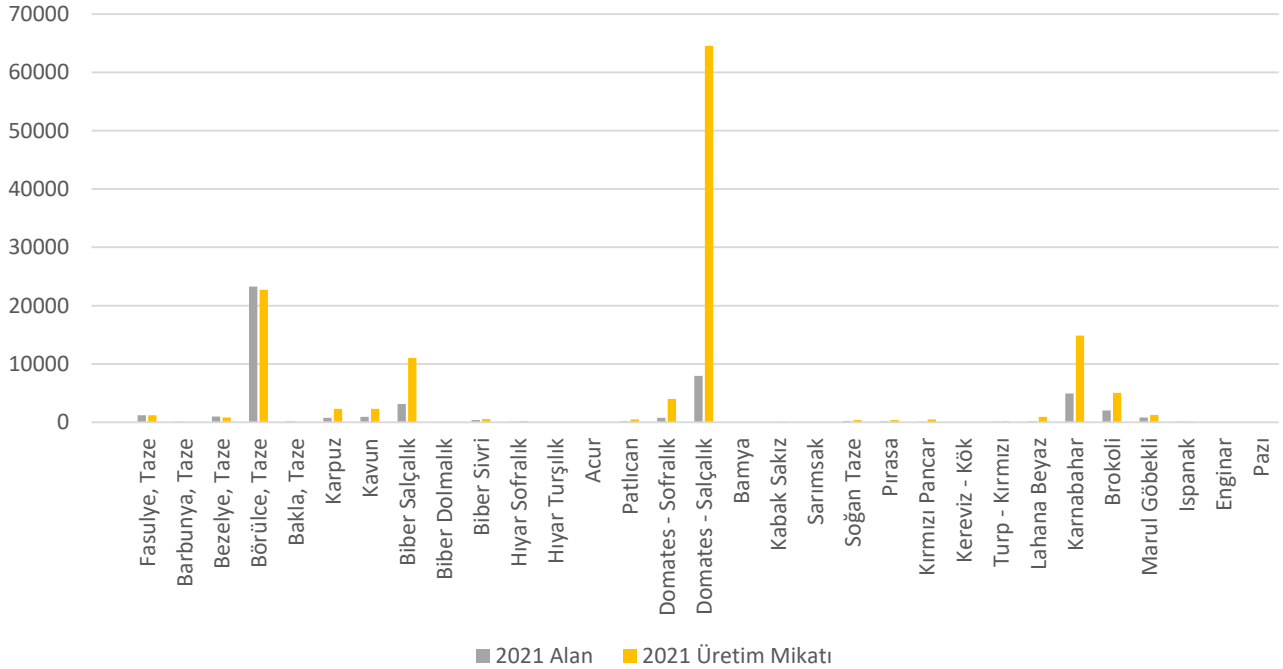
## TİRE'DE TARIM

### 2021 Yılı Tire de Yetiştirilen Sebze Ürünleri Alanı ve Miktarı

Ürün	2021	
	Alan	Üretim Mikatı
Fasulye, Taze	1198	1198
Barbunya, Taze	112	67
Bezelye, Taze	1021	817
Börülce, Taze	23289	22707
Bakla, Taze	189	13
Karpuz	773	2319
Kavun	923	2317
Biber Salçalık	3151	11029
Biber Dolmalık	35	53
Biber Sivri	379	569
Hıyar Sofralık	118	236
Hıyar Turşuluk	55	83
Acur	1	2
Patlıcan	168	504
Domates - Sofralık	796	4020

Ürün	2021	
	Alan	Üretim Mikatı
Domates - Salçalık	7968	64541
Bamya	25	12
Kabak Sakız	42	109
Sarımsak	10	16
Soğan Taze	244	367
Pırasa	155	389
Kırmızı Pancar	122	488
Kereviz - Kök	13	20
Turp - Kırmızı	100	150
Lahana Beyaz	189	945
Karnabahar	4955	14865
Brokoli	2025	5063
Marul Göbekli	836	1254
Ispanak	126	126
Enginar	3	5
Pazı	2	3

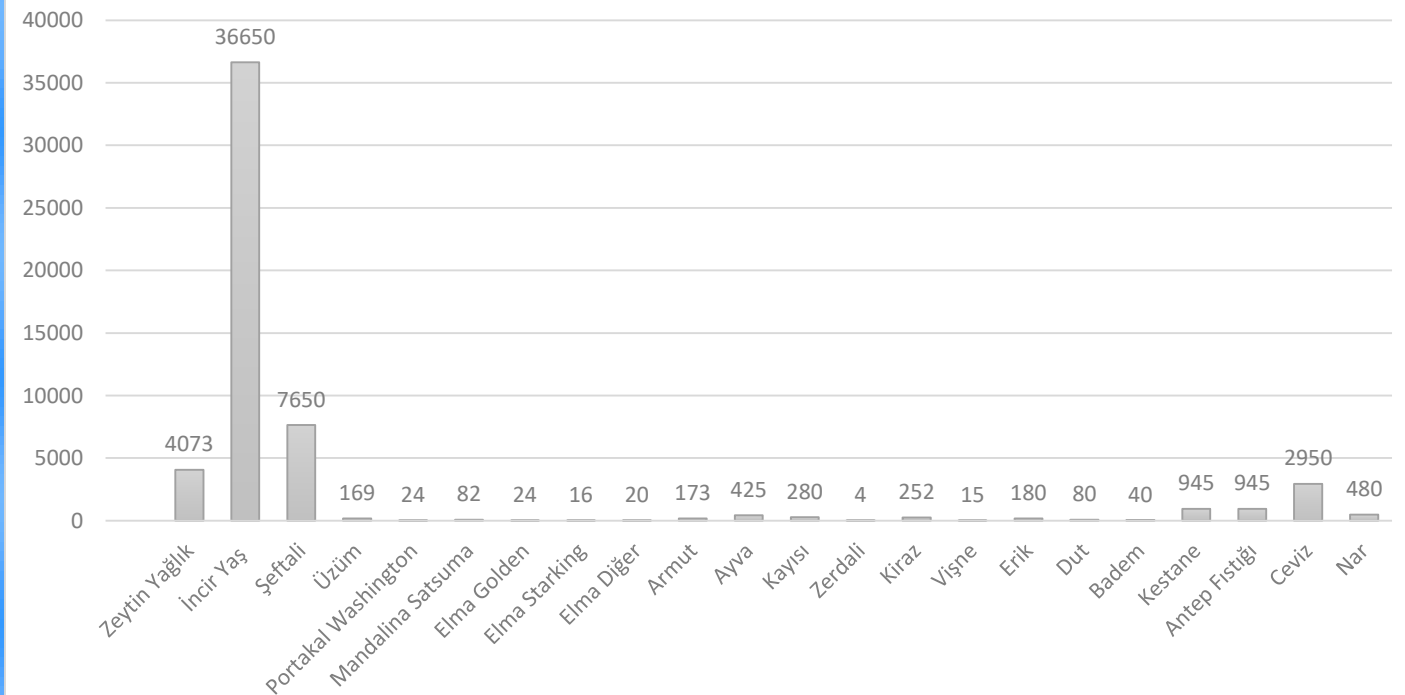
### 2021 Yılı Tire İlçesi Üretilen Ürünler ve Alan Miktarı



## Tire İlçesinde Üretilen Meyveler

Ürün	Üretim Miktarı Ton
Zeytin Yağlık	4073
İncir Yaş	36650
Şeftali	7650
Üzüm	169
Portakal Washington	24
Mandalina Satsuma	82
Elma Golden	24
Elma Starking	16
Elma Diğer	20
Armut	173
Ayva	425
Kayısı	280
Zerdali	4
Kiraz	252
Vişne	15
Erik	180
Dut	80
Badem	40
Kestane	945
Antep Fıstığı	945
Ceviz	2950
Nar	480

## 2021 Yılı Tire'de Yetiştirilen Meyveler



Yukarıdaki tabloyu incelediğimizde 2021 yılında en çok yetiştirilen ürünler **İncir (Yaş) 36650 Ton**, olarak **Şeftali 7650 Ton**, **Yağlık Zeytinler (Zeytinyağı Üretimi İçin) 4073 Ton** karşımıza çıkmaktadır.

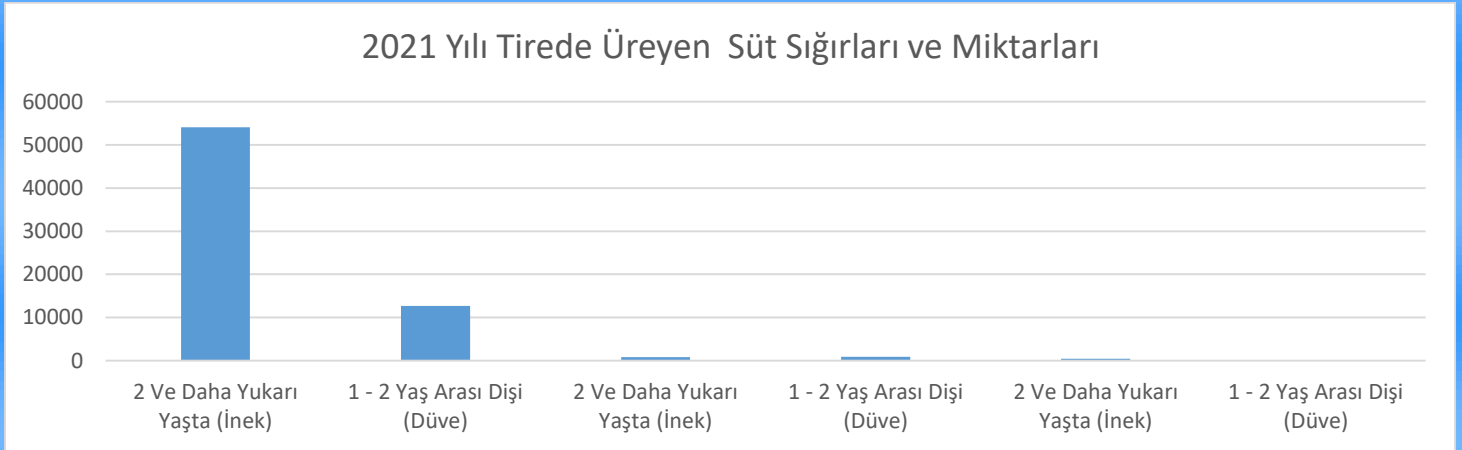
## TİRE'DE HAYVANCILIK

Tire'de sığır , at , deve , katır, koyun , keçi gibi hayvancık türleri yaygındır . Aşağıdaki tablolarda bunları detaylı olarak inceleyeceğiz.

### 1) Tire'de Sığır Hayvancılığı , Türleri , Yaşları ve Miktarları

#### 1.1) 2021 Yılı Tirede Üreyen Süt Sığırları ve Miktarları

2021 Yılı Tirede Üreyen Süt Sığırları ve Miktarları			
SIĞIR TÜRÜ	SIĞIR IRKI	SIĞIR YAŞI	ADET
Süt Sığırları	Canlı (Saf Kültür)	2 Ve Daha Yukarı Yaşta (İnek)	54059
		1 - 2 Yaş Arası Dişi (Düve)	12687
	Canlı (Kültür Melezi)	2 Ve Daha Yukarı Yaşta (İnek)	813
		1 - 2 Yaş Arası Dişi (Düve)	937
	Canlı (Yerli)	2 Ve Daha Yukarı Yaşta (İnek)	429
		1 - 2 Yaş Arası Dişi (Düve)	23



Yukarıdaki tablo ve grafikten çıkarılacak sonuç; Tire 'de Süt Sığırları olarak toplamda 68948 Canlı hayvan yetiştirilmektedir. Canlı (Saf Kültür) grubunda ön planda olan İnektir. Toplamda 54059 adet yetiştirilmektedir. Aynı grupta onu takiben 12687 adet ile Düvedir.

#### 1.2) 2021 Yılı Tirede Üreyen Saf Kültür Süt Sığırları ve Miktarları

2021 Yılı Tirede Üreyen Saf Kültür Sığırları ve Miktarları		
SIĞIR TÜRÜ	SIĞIR IRKI	SIĞIR YAŞI
Saf Kültür Sığırları	Canlı	2 Ve Daha Yukarı Yaşta (Boğa)
		2 Ve Daha Yukarı Yaşta (Öküz)
		1 - 2 Yaş Arası Erkek (Tosun)

## 2021 Yılı Tirede Üreyen Saf Kültür Sığırları ve Miktarları



Yukarıdaki tablo ve grafikten çıkarılacak sonuç; Tire 'de Saf Kültür Sığırları olarak toplamda 13942 Canlı hayvan yetiştirilmektedir. Canlı grubunda ön planda olan Tosundur. Toplamda 11429 adet yetiştirilmektedir

### 1.3) 2021 Yılı Tirede Üreyen Melez Sığırlar ve Miktarları

#### 2021 Yılı Tirede Üreyen Melez Sığırlar ve Miktarları

SİĞİR TÜRÜ	SİĞİR İRKİ	SİĞİR YAŞI
Melez Sığırlar	Canlı	2 Ve Daha Yukarı Yaşta (Boğa)
		2 Ve Daha Yukarı Yaşta (Öküz)
		1 - 2 Yaş Arası Erkek (Tosun)

## 2021 Yılı Tirede Üreyen Melez Sığırlar ve Miktarları



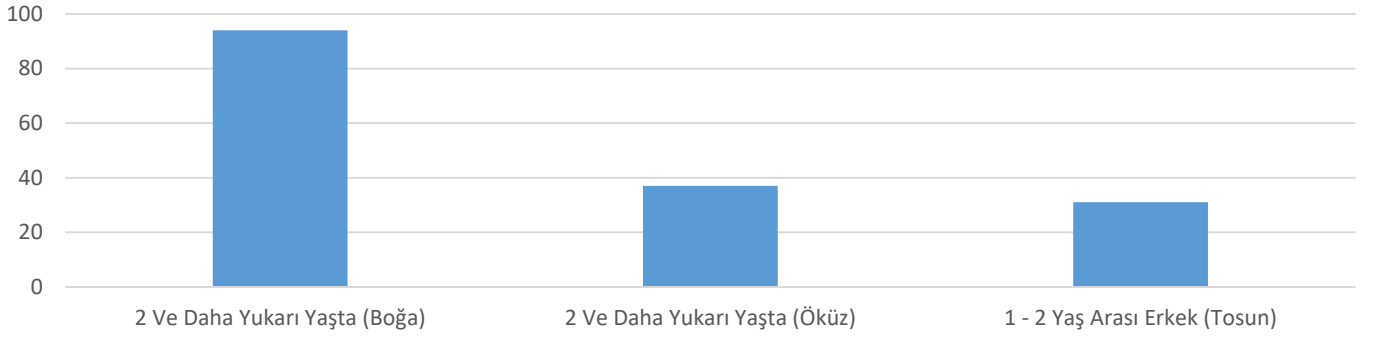
Yukarıdaki tablo ve grafikten çıkarılacak sonuç; Tire 'de Melez Sığır Türü olarak toplamda 1646 adet Canlı hayvan yetiştirilmektedir. Canlı grubunda ön planda olan Tosundur. Toplamda 1398 adet yetiştirilmektedir. Aynı grupta onu takiben 248 adet ile Boğadır.

### 1.4) 2021 Yılı Tirede Üreyen Yerli Sığırlar ve Miktarları

#### 2021 Yılı Tirede Üreyen Yerli Sığırlar ve Miktarları

SİĞİR TÜRÜ	SİĞİR İRKİ	SİĞİR YAŞI
Yerli Sığırlar	Canlı	2 Ve Daha Yukarı Yaşta (Boğa)
		2 Ve Daha Yukarı Yaşta (Öküz)
		1 - 2 Yaş Arası Erkek (Tosun)

## 2021 Yılı Tirede Üreyen Yerli Sığırlar ve Miktarları

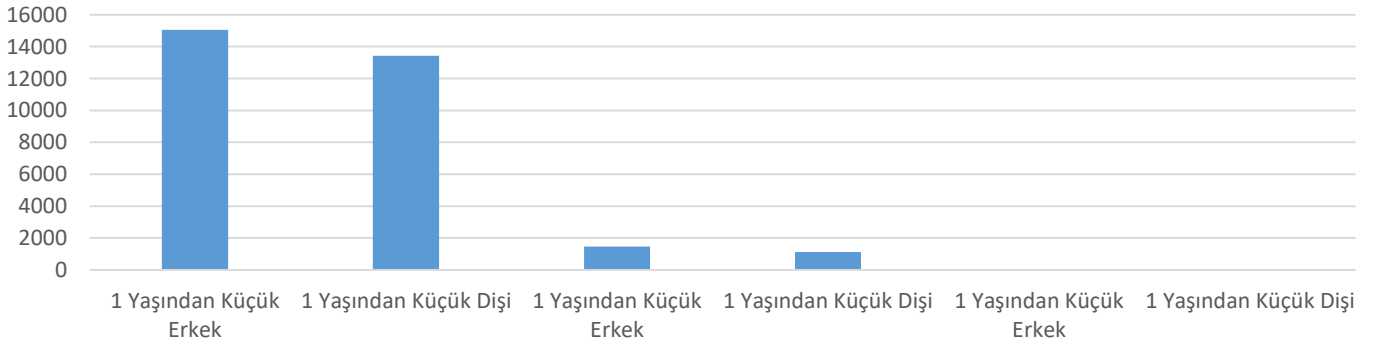


Yukarıdaki tablo ve grafikten çıkarılacak sonuç; Tire 'de Yerli Sığır Türü olarak toplamda 162 adet Canlı hayvan yetiştirilmektedir. Canlı grubunda ön planda olan Boğadır. Toplamda 94 adet yetiştirilmektedir. Aynı grupta onu takiben 37 adet ile Öküzdür.

### 1.4) 2021 Yılı Tirede Üreyen Buzağı ve Dana Miktarları

2021 Yılı Tirede Üreyen Buzağı ve Dana Miktarları		
SIĞIR TÜRÜ	SIĞIR IRKI	SIĞIR YAŞI
Buzağı Ve Dana	Canlı (Sığır Saf Kültür)	1 Yaşından Küçük Erkek
		1 Yaşından Küçük Dişi
	Canlı (Sığır Kültür Melezi)	1 Yaşından Küçük Erkek
		1 Yaşından Küçük Dişi
	Canlı (Sığır Yerli)	1 Yaşından Küçük Erkek
		1 Yaşından Küçük Dişi

## 2021 Yılı Tirede Üreyen Buzağı ve Dana Miktarları



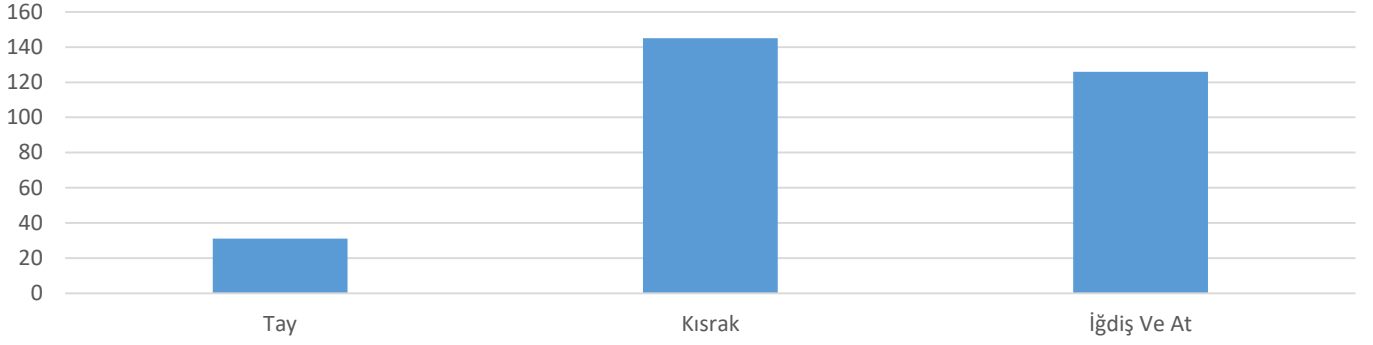
Yukarıdaki tablo ve grafikten çıkarılacak sonuç; Tire 'de Buzağı ve Dana olarak toplamda 31126 adet Canlı hayvan yetiştirilmektedir. Canlı (Sığır Saf Kültür) grubunda ön planda olan 1 Yaşından Küçük Erkektir . Toplamda 15058 adet yetiştirilmektedir. Aynı grupta onu takiben 13427 adet ile 1 Yaşında Küçük Dişidir.

### 2) Tire'de At ve Katır Hayvancılığı , Türleri , Yaşları ve Miktarları

#### 2.1 ) 2021 Yılı Tirede Üreyen At ve Miktarları

2021 Yılı Tirede Üreyen At ve Miktarları		
AT TÜRÜ	AT IRKI	AT YAŞI
At	Canlı	3 Yaşından Küçük (Dişi Ve Erkek)
		3 Ve Daha Yukarı Yaşta

## 2021 Yılı Tirede Üreyen At ve Miktarları

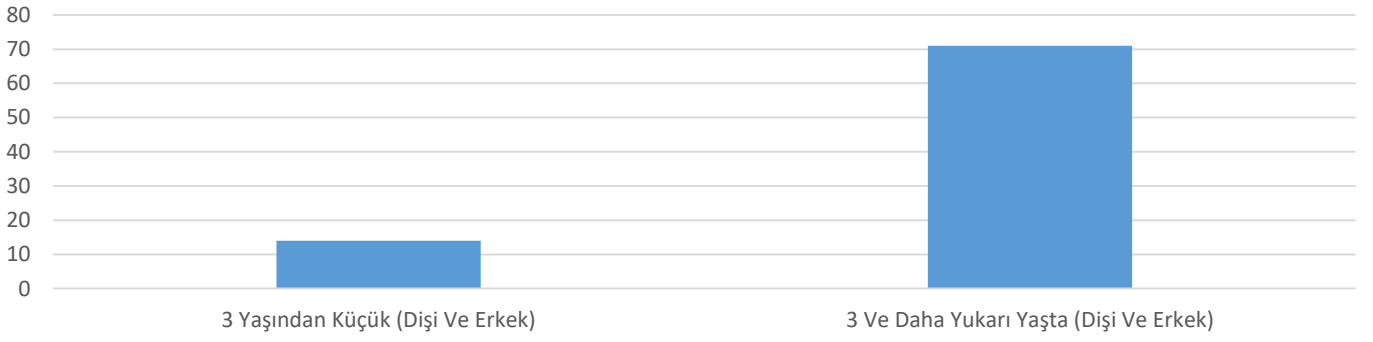


Yukarıdaki tablo ve grafikten çıkarılacak sonuç; Tire 'de At türü olarak toplamda 302 adet Canlı hayvan yetiştirilmektedir. Canlı grubunda ön planda olan 3 Ve Daha Yukarı Yaş grubunda olan kısaraktır. Toplamda 145 adet yetiştirilmektedir. Aynı grupta onu takiben 126 adet ile İğdiş Ve At yer almaktadır.

### 2.2 ) 2021 Yılı Tirede Üreyen Katır Miktarları

2021 Yılı Tirede Üreyen Katır Miktarları		
KATIR TÜRÜ	KATIR IRKI	KATIR YAŞI
Katır	Canlı	3 Yaşından Küçük (Dişi Ve Erkek)
		3 Ve Daha Yukarı Yaşta (Dişi Ve Erkek)

## 202 Yılı Tirede Üreyen Katır Miktarları



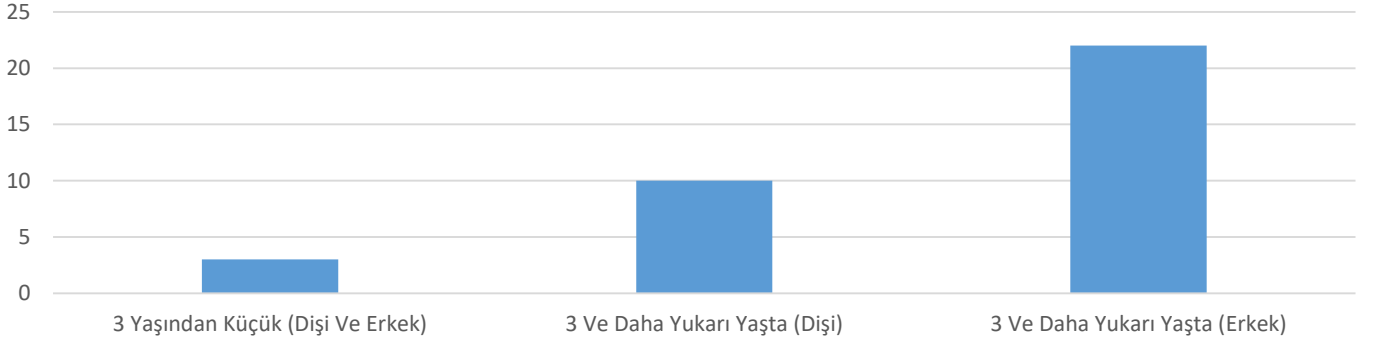
Yukarıdaki tablo ve grafikten çıkarılacak sonuç; Tire 'de Katır türü olarak toplamda 85 adet Canlı hayvan yetiştirilmektedir. Canlı grubunda ön planda olan 3 Ve Daha Yukarı Yaşta (Dişi ve Erkek) grubunda olan katırdır. Toplamda 71 adet yetiştirilmektedir. Aynı grupta onu takiben 14 adet ile 3 Yaşından Küçük (Dişi Ve Erkek) Katır yer almaktadır.

### 3) Tire'de Deve ve Devegiller Hayvancılığı , Türleri , Yaşları ve Miktarları

2021 Yılı Tirede Üreyen Deve ve Miktarları		
DEVE TÜRÜ	DEVE IRKI	DEVE YAŞI
Deve Ve Devegiller	Canlı	3 Yaşından Küçük (Dişi Ve Erkek)
		3 Ve Daha Yukarı Yaşta (Dişi)
		3 Ve Daha Yukarı Yaşta (Erkek)



### 2021 Yılı Tirede Üreyen Deve ve Miktarları



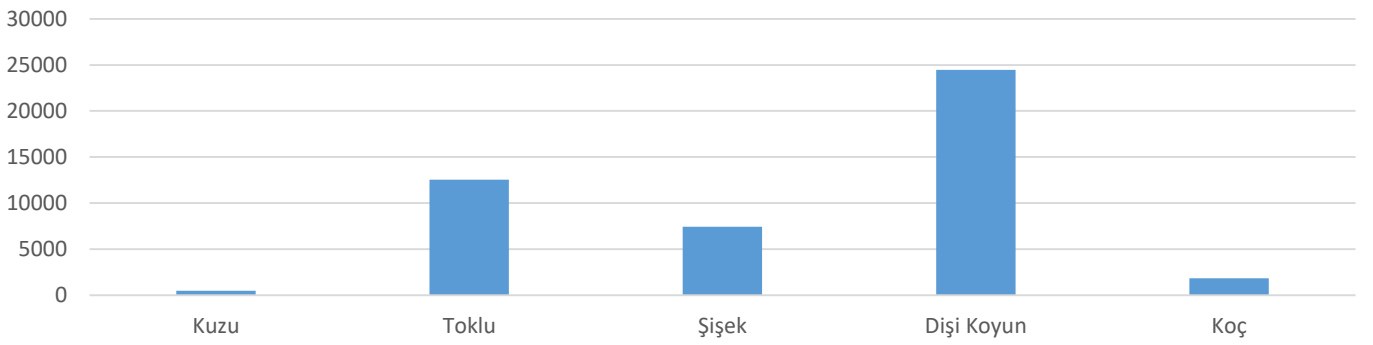
Yukarıdaki tablo ve grafikten çıkarılacak sonuç; Tire 'de Deve ve Devegiller türü olarak toplamda 35 adet Canlı hayvan yetiştirilmektedir. Canlı grubunda ön planda olan 3 Ve Daha Yukarı Yaşta (Erkek) grubunda olan Devedir. Toplamda 22 adet yetiştirilmektedir. Aynı grupta onu takiben 10 adet ile 3 Ve Daha Yukarı Yaşta (Dişi) Deve yer almaktadır.

#### 4) Tire'de Koyun (Yerli Ve Diğerleri) Hayvancılığı, Türleri, Yaşları ve Miktarları

##### 2021 Yılı Tirede Üreyen Koyunlar ve Miktarları

KOYUN TÜRÜ	IRK	KOYUN YAŞI	GELİŞİM
Koyun (Yerli Ve Diğerleri)	Canlı	6 Aydan Küçük (Dişi Ve Erkek)	Kuzu
		6 - 12 Ay Arası (Dişi Ve Erkek),	Toklu
		12 - 24 Ay Arası (Dişi Ve Erkek)	Şişek
		2 Ve Daha Yukarı Yaşta	Dişi Koyun
		2 Ve Daha Yukarı Yaşta	Koç

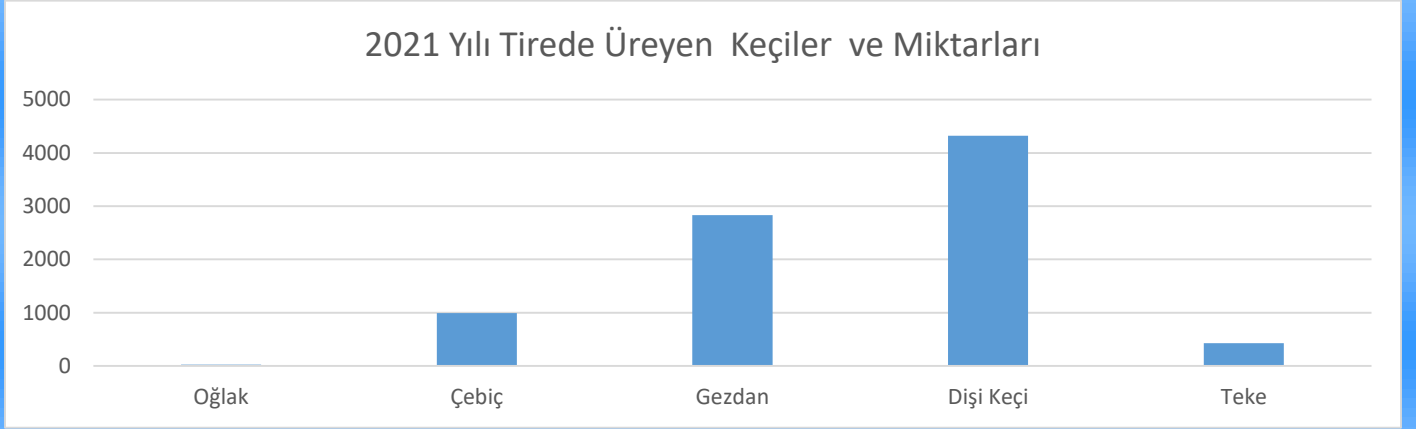
### 2021 Yılı Tirede Üreyen Koyunlar ve Miktarları



Yukarıdaki tablo ve grafikten çıkarılacak sonuç; Tire 'de Koyun türü olarak toplamda 46728 adet Canlı hayvan yetiştirilmektedir. Canlı grubunda ön planda olan 2 Ve Daha Yukarı Yaş grubunda olan Dişi koyundur. Toplamda 24475 adet yetiştirilmektedir. Aynı grupta onu takiben 12528 adet ile 6 - 12 Ay Arası (Dişi ve Erkek) Toklu yer almaktadır.

## 5) Tire'de Keçi (Kıl Keçisi Ve Diğerleri) Hayvancılığı, Türleri, Yaşları ve Miktarları

2021 Yılı Tirede Üreyen Keçiler ve Miktarları		
KEÇİ TÜRÜ	IRK	KEÇİ YAŞI
Keçi (Kıl Keçisi Ve Diğerleri)	Canlı	6 Aydan Küçük (Dişi Ve Erkek)
		6 - 12 Ay Arası (Dişi Ve Erkek)
		12 - 24 Ay Arası (Dişi Ve Erkek)
		2 Ve Daha Yukarı Yaşta



Yukarıdaki tablo ve grafikten çıkarılacak sonuç; Tire 'de Keçi türü olarak toplamda 8598 adet Canlı hayvan yetiştirilmektedir. Canlı grubunda ön planda olan 2 Ve Daha Yukarı Yaş grubunda olan Dişi keçidir. Toplamda 4325 adet yetiştirilmektedir. Aynı grupta onu takiben 2831 adet ile 12- 24 Ay Arası (Dişi ve Erkek) Gezdan yer almaktadır.

### Kaynakça

Bu veriler TÜİK 'in web sitesinden alınmıştır.